

Kol. 1

**DUCHOWIEŃSTWO
ARCHIDIECEZJI WARSZAWSKIEJ
W ROKU 2008**

+ logo IW Pax

Kol. 2

Matka Boża Łaskawa, patronka Warszawy,
w kościele Ojców Jezuitów na Starym Mieście

Kol. 3

Ks. Grzegorz Kalwarczyk

**DUCHOWIEŃSTWO
ARCHIDIECEZJI WARSZAWSKIEJ
W ROKU 2008**

Stan duchowieństwa Archidiecezji Warszawskiej
na dzień 31 grudnia 2008 roku

KURIA METROPOLITALNA WARSZAWSKA
INSTYTUT WYDAWNICZY PAX
WARSZAWA 2009

Kol. 4

Zdjęcia
ze zbioru prywatnego ks. Grzegorza Kalwarczyka
oraz Wojciecha Łączyńskiego i Ryszarda Rzepeckiego

Dane osobowe podane w zbiorze
„Duchowieństwo Archidiecezji Warszawskiej w roku 2008”
podlegają ochronie prawnej.
Korzystając z nich należy pamiętać
o zachowaniu prawa o ochronie prywatności osób.

Kol. 5

*Książkę dedykuję
moim kochanym współbraciom w kapłaństwie –
z okazji 30. rocznicy wyboru
Jana Pawła II na Stolicę Piotrową,
25. rocznicy męczeńskiej śmierci
sługi Bożego ks. Jerzego Popiełuszki,
a także wyniesienia na ołtarze
naszego arcybiskupa warszawskiego
błogosławionego Zygmunta Szczęsnego Felińskiego –
carskiego zesłańca.*

Ks. Grzegorz Kalwarczyk

SŁOWO ARCYBISKUPA WARSZAWSKIEGO

Cieszę się z pomysłu księdza prałata Grzegorza Kalwarczyka, kanclerza mojej Kurii Metropolitalnej Warszawskiej, który podjął się opracowania i wydania drukiem książki pt. *Duchowieństwo Archidiecezji Warszawsko Anno Domini 2008*. Mam nadzieję, że pozycja ta, którą można nazwać kapłańskim *who is who*, pomoże księżom bardziej się poznać. Mam nadzieję, że będzie to rzutowało na ich kontakty z pracy duszpasterskiej i katechetycznej.

Książka, która Czytelnik ma w ręku, jest skondensowanym obrazem duchowieństwa w Kościele warszawskim. Dowiedzieć się można z niej o miejscu pochodzenia każdego księdza, jego wieku, wykształceniu, drodze powołania oraz miejscach pracy duszpasterskiej, katechetycznej, czy naukowej. Wymienione są również tytuły naukowe, godności kościelne i odznaczenia.

Autorowi dziękuję za trud opracowania biogramów kapłańskich. Ufam, że wzajemna znajomość naszych dróg życiowych pogłębi również i naszą braterską miłość.

† Kazimierz Nycz
Arcybiskup Metropolita Warszawski

Warszawa, we wspomnienie św. Grzegorza Wielkiego, biskupa i doktora Kościoła, 3 września 2008 roku.

OD AUTORA

Informacje zawarte w *Jubileuszowym Roczniku Archidiecezji Warszawskiej 1998* w dużym stopniu już uległy dezaktualizacji. Zachodzi więc pilna potrzeba wydania nowego *Rocznika* z naniesionymi aktualnymi informacjami, które ukazywałyby obraz Archidiecezji Warszawskiego Anno Domini 2008, czyli 210 lat od jej erekcji.

Ponieważ wymieniony *Rocznik 2008* jest bardzo obszerny i – jak ktoś stwierdził – za ciężki, ażeby traktować go jako przenośny podręcznik, uznałem za wskazane podzielić nowy *Rocznik* na tomy.

Tom pierwszy już się ukazał w 2006 roku i nosi tytuł *Przynależność alei, ulic i placów Warszawy do parafii rzymskokatolickich 2006*. Liczy 207 stron, zawierając również ulice prawobrzeżnej Warszawy i adresy parafii, które należą do Diecezji Warszawsko-Praskiej. Książka ta została udostępniona zainteresowanym księżom i ufam, że przez wiele lat będzie im służyć jako jeden z niezbędnych podręczników kancelaryjnych.

Niniejszy tom traktuję jako drugi. Zawiera on dużo podstawowych danych personalnych biskupów i księży, a także zdjęcia tych, którzy sobie tego życzyli. Tom nosi tytuł *Księża Archidiecezji Warszawskiego Anno Domini 2008*.

Mam nadzieję, że ukaże się niebawem jeszcze oddzielny tom *Parafie Archidiecezji Warszawskiej*, a także *Instytuty życia konsekrowanego w Archidiecezji Warszawskiej*.

Wielebnym Księżom serdecznie dziękuję za zgodę na opracowanie i opublikowanie ich krótkich życiorysów oraz za zdjęcia, które znalazły się w książce. Mam nadzieję, że zebrane informacje pozwolą nam księżom poznać dokładniej „kto jest kto”, natomiast wierni będą mogli pogłębić swoją świadomość, że każdy kapłan jest z ludu wzięty i dla ludu postawiony w tym, co do Boga należy (por. Hbr 5, 1).

Za niedociągnięcia i ewentualne pomyłki w życiorysach już teraz przepraszam.

Ks. Grzegorz Kalwarczyk

**PATRONOWIE POLSKI,
METROPOLII
I ARCHIDIECEZJI WARSZAWSKIEJ
ORAZ WARSZAWY**

Główni Patronowie Polski

Najświętsza Maryja Panna, Królowa Polski
Św. Wojciech, biskup męczennik
Św. Stanisław, biskup męczennik
Św. Andrzej Bobola, kapłan męczennik

Patron Polski

Św. Stanisław Kostka, zakonnik

Patron Metropolii Warszawskiej

Św. Andrzej Bobola, kapłan męczennik

Główny Patron Archidiecezji Warszawskiej

Św. Stanisław, biskup męczennik

Patron Archidiecezji Warszawskiej

Św. Stanisław Kostka, zakonnik

Główna Patronka Warszawy

Najświętsza Maryja Panna Łaskawa

Patron Warszawy

Bł. Władysław z Gielniowa, kapłan zakonnik

BŁOGOSŁAWIONY
ZYGMUNT SZCZĘSNY FELIŃSKI
ARCYBISKUP METROPOLITA WARSZAWSKI
1822-1895

Zygmunt Szczęsny Feliński urodził się 1 listopada 1822 roku w Wojutynie, na Wołyniu (obecnie Ukraina), jako syn Gerarda i Ewy z Wendorffów. Z ewangelicznej atmosfery domu rodzinnego wyniósł on mocny fundament wiary i moralności chrześcijańskiej.

Ten syn wygnanki syberyjskiej zdobył wykształcenie matematyczne na Uniwersytecie w Moskwie, a humanistyczne na Sorbonie Paryskiej i w College de France. Za dewizę życia przyjął: „Bo na ziemi być Polakiem, to żyć bosko i szlachetnie”. O jego patriotyzmie świadczy udział w powstaniu w Wielkopolsce (1848), a o wielkości ducha przyjaźń z wieszczem narodowym Juliuszem Słowackim.

W 1851 roku wstąpił do Seminarium Duchownego w Żytomierzu; dalszą formację zdobył w Akademii Duchownej w Sankt-Petersburgu, gdzie też otrzymał święcenia kapłańskie (1855). Natchniony duchem miłosierdzia założył schronisko dla sierot i ubogich oraz zgromadzenie zakonne pod nazwą Rodzina Maryi, aby siostry, poświęcając się Bogu i Kościołowi, służyły potrzebującym (1857). Jednocześnie pełnił obowiązki ojca duchownego alumnów i profesora Akademii. Uważano go za „apostola, pełnego pokory, nauki i kultury”, „za opiekuna ubogich i sierot”, „za wspaniałego człowieka”, „za najlepszego księdza w Rosji”.

Mianowany 6 stycznia 1862 roku przez Piusa IX arcybiskupem warszawskim, rządził nad Wisłą tylko szesnaście miesięcy, ale w tym krótkim czasie rozwinął owocną działalność, zmierzającą do odrodzenia religijnego, a jednocześnie do usuwania ingerencji rządu zaborczego w wewnętrzne sprawy Kościoła. W Warszawie, jak pisano do Watykanu, stanął jak „anioł pokoju”, pomiędzy stronnictwami Białych i Czerwonych, wzywając Naród do rozwagi i owocnej pracy dla dobra kraju, dla wzbogacenia jego zasobów duchowych i materialnych.

Kierując się doświadczeniem z powstania 1848 roku i realną oceną ówczesnej sytuacji, starał się oddziaływać na uspokojenie umysłów i powstrzymać Naród przed rozlewem krwi bratniej. Uważał, że wobec potęgi Rosji, nowy zryw Narodu nie ma szans powodzenia.

Po wybuchu powstania (1863), stanął w obronie uciśnionych, złożył dymisję z Rady Stanu, napisał list do monarchy (15 marca 1863 roku). Publikacja tegoż listu w Paryżu, a nadto zmiana polityki Rosji wobec Królestwa spowodowały, że arcybiskup stał się niewygodny dla władz zaborczych. Wezwany do Petersburga, opuścił Warszawę 14 czerwca 1863 roku pod eskortą wojskową jako więzień stanu.

Dopiero wówczas Warszawa w pełni poznała, kim był jej pasterz, który w ciągu krótkich rządów uczynił wiele dobrego. Ten „człowiek opatrnościowy”, jak go nazywano, znak „Miłosierdzia Bożego”, przyniósł do Warszawy „ducha odrodzenia”. Błogosławiony ojciec Honorat Koźmiński odczuł w jego rządach „wiew Ducha Świętego”.

Skazany na wygnanie w głąb Rosji, spędził w Jarosławiu nad Wołgą dwadzieścia lat, jaśniejąc świętością życia, oddany modlitwie, apostołstwu i dziełom miłosierdzia. Swoje losy złożył w ręce Ojca Świętego, odpierając jednocześnie naciski rządu, by zrezygnował z arcybiskupstwa. Pomimo ograniczeń policyjnych otoczył opieką zesłańców syberyjskich, niosąc im pociechę duchową i pomoc materialną. Zajął się także fundacją kościoła w Jarosławiu. Pamięć o „świętym biskupie polskim”, który „utrwalił ducha polskiego i katolickiego w trzech pokoleniach”, pozostała żywa w Rosji przez długie dziesięciolecia.

W 1883 roku, w wyniku porozumienia między rządem Rosji a Stolicą Apostolską, został uwolniony z wygnania, ale do Warszawy nie mógł powrócić. Jako arcybiskup tytularny

Tarsu, ostatnie lata życia poświęcił pracy duszpasterskiej, oświatowej i społecznej w Dźwiniacze na Podolu (Ukraina).

W środowisko tej wsi wniósł ducha odrodzenia religijnego oraz zgodnego współżycia Polaków i Ukraińców. Do wszystkich kierował ojcowskie słowa, wzywając do jedności i owocnej współpracy w imię ewangelicznego braterstwa, z poszanowaniem odrębności narodowych i kulturalnych. Lud tamtejszy uważał go za kapłana „świętego”, a jego pobyt w swej wsi za „błogosławieństwo Boże” i wielki „zaszczyt dla jej mieszkańców”.

Arcybiskup Feliński zmarł 17 września 1895 roku w Krakowie, w opinii świętości. Zapytany, gdzie na wypadek zgonu chciałby być pochowany, arcybiskup odpowiedział: „Opatrzność sama wskaże, gdzie mnie pochowajcie”. Można powiedzieć, że rzeczywiście sama Opatrzność wskazała to miejsce, gdyż wyprowadziła go z wiejskiego ukrycia i zaprowadziła do królewskiego Krakowa, gdzie w pałacu biskupim oddał swą duszę Bogu. Naród uczcił jego zgon wspnianym pogrzebem w Krakowie, a wkrótce w Dźwiniacze.

„Pękło wielkie serce”, pisano o nim. „Naród nasz traci w Nim jednego z najszlachetniejszych i najcnotliwszych synów, Kościół katolicki kapłana świątobliwego i pełnego głębokiej nauki, nieugiętego stróża i obrońcę wiary, pasterza poświęcającego wszystko dla dobra dusz jego pieczy powierzonych...”. „Był to kapłan rozumny, dobry i szlachetny, pełen prostoty w obejściu, przy tym niezwykle skromny i unikający wszelkiego rozgłosu. Oplakiwać go będzie całe społeczeństwo, a w historii polskiego narodu i katolickiego Kościoła zajmie jedno z najzaszczytniejszych miejsc”.

Pamięć o nim, cześć dla jego cnót oraz sława świętości i liczne uzdrowienia, otrzymywane za jego przyczyną, stały się bodźcem do podjęcia starań o wyniesienie go na ołtarze. Jego sprawa beatyfikacyjna, prowadzona w Warszawie (1965-1984), a następnie w Rzymie, zaowocowała dekretem o heroicznosci cnót, ogłoszonym przez Jana Pawła II w Watykanie 24 kwietnia 2001 roku i dekretem o cudzie, promulgowanym 5 lipca 2002 roku.

Kardynał Stefan Wyszyński, otwierając proces beatyfikacyjny arcybiskupa Felińskiego 31 maja 1965 roku ukazał trudną drogę jego życia, która szła „po cierniach i głogach”. „Chyba ta ciężka i trudna droga – powiedział – będzie świadectwem świętości arcybiskupa Felińskiego. Jest ona bardziej wymowna, aniżeli znaki i cuda, które miałby czynić. To był bowiem cud miłości, najwspanialsza potęga ducha człowieka, który się nie załamał, chociaż miałby do tego prawo, przechodząc przez tak wyjątkową drogę”.

Arcybiskup Zygmunt Szczęsny, to człowiek granitowej wiary i bezgranicznego zawierzenia Opatrzności. Od rodziców nauczył się miłości Boga i Kościoła, poświęcenia dla Ojczyzny, szacunku dla ludzi. Miłość bliźniego stawiał na pierwszym miejscu; wołał „usłuchać głosu miłości niż słuszności”. Ten wierny syn Kościoła odznaczał się miłością i przywiązaniem do Ojca Świętego i do Stolicy Apostolskiej. Charakterystycznym rysem jego duchowości była wielka prawość, męstwo i sprawiedliwość, a obok tego jaśniała jego pogoda ducha, ofiarność i miłosierdzie, pokora i prostota oraz duch pracy i ubóstwa.

Współcześni nazywali go „chlubą Episkopatu”, „męczennikiem za wiarę i Ojczyznę”, „wiernym synem Kościoła”. Ten „apostoł pokoju i zgody narodowej”, wierny naśladowca św. Franciszka pozostawił po sobie królewski spadek „jedną sutannę, brewiarz i wiele miłości wśród ludzi”.

Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi, założone przez arcybiskupa Felińskiego przed 145 laty liczy obecnie 1200 sióstr pracujących w 150 domach zakonnych w Polsce, Brazylii, Italii, na Białorusi, Ukrainie i w Federacji Rosyjskiej. Zgodnie z charyzmatem, siostry poświęcają się wychowaniu dzieci w domach dziecka i zakładach wychowawczych oraz pracy opiekuńczej i apostołskiej przy parafiach.

Arcybiskup Zygmunt Szczęsny Feliński, carski zesłaniec, został beatyfikowany przez papieża Jana Pawła II w dniu 18 sierpnia 2002 roku w Krakowie. Jego kanonizacja została

wyznaczona na niedzielę 11 października 2009 roku. Dokona jej papież Benedykt XVI w Rzymie.

Opracowały Siostry Franciszkanki Rodziny Maryi

**KANDYDACI
DO WYNIESIENIA
NA OŁTARZE**

SŁUGA BOŻY
JEGO ŚWIĄTOBLIWOŚĆ
OJCIEC ŚWIĘTY JAN PAWEŁ II
(KAROL WOJTYŁA)
1920-2005

Biskup Rzymu, Namiestnik Pana Naszego Jezusa Chrystusa, 264. Następca Księcia Apostołów Świętego Piotra, Najwyższy Kapłan Kościoła Katolickiego, Patriarcha Zachodu, Prymas Italii, Arcybiskup Metropolita Rzymskiej Prowincji Kościelnej, Suwerenny Władca Państwa Watykańskiego – przedtem Karol Świętego Kościoła Rzymskiego Kardynał Prezbiter Wojtyła, arcybiskup metropolita krakowski, wiceprzewodniczący Konferencji Episkopatu Polski, doktor habilitowany, profesor zwyczajny.

Urodził się we wtorek 18 maja 1920 roku w Wadowicach koło Krakowa z rodziców Karola i Emilii z domu Kaczorowskiej. W Wadowicach został również ochrzczony w niedzielę 20 czerwca 1920 roku pod imionami Karol Józef. Już w szkole podstawowej był chłopcem uzdolnionym i pilnym. Mając dziewięć lat zmarła mu matka (13 kwietnia 1929 roku). We wrześniu 1930 roku rozpoczął naukę w państwowym gimnazjum w Wadowicach. Egzamin maturalny z oceną celującą zdał 14 maja 1938 roku. Studiował potem polonistykę na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, gdzie rozwijał swoje zainteresowania teatralne i literackie. Jesienią 1941 roku wraz z przyjaciółmi założył Teatr Rapsodyczny. Po wybuchu drugiej wojny światowej, studiując polonistykę, pracował jako robotnik fizyczny w zakładach chemicznych „Solvay”; najpierw w kamieniołomach w Zakrzówku, a następnie w oczyszczalni sody w Borku Fałęckim. W 1942 roku podjął tajne studia na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz wstąpił do konspiracyjnego Metropolitalnego Seminarium Duchownego w Krakowie, gdzie studiował filozofię i teologię. Świecenia kapłańskie otrzymał 1 listopada 1946 roku z rąk arcybiskupa Adama Stefana Sapiehy w jego prywatnej kaplicy, po czym już 15 listopada 1946 roku został wysłany na studia do Rzymu na dominikański Papieski Uniwersytet Atheneum Angelicum św. Tomasza z Akwinu. Studia te uwieńczył w czerwcu 1948 roku *summa cum laude*. Nostryfikował je na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Dnia 24 listopada 1948 roku bronił pracy magisterskiej, a 16 grudnia 1948 roku bronił już doktoratu z teologii na podstawie napisanej w języku łacińskim rozprawy *Problemy wiary w pismach św. Jana od Krzyża*.

Po powrocie do kraju był przez trzynaście miesięcy wikariuszem w podkrakowskiej Niegowici koło Gdowa, a następnie od 17 sierpnia 1949 roku w Krakowie – w parafii św. Floriana, gdzie angażował się w duszpasterstwo młodzieży akademickiej. W 1951 roku został skierowany przez kardynała Sapiehę do pracy naukowej. Z myślą przygotowania habilitacji dużo pisał i publikował w czasopismach krakowskich. W grudniu 1953 roku habilitował się na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, broniąc pracy habilitacyjnej *Ocena możliwości zbudowania etyki chrześcijańskiej przy założeniach systemu Maxa Schelera*. Potem podjął wykłady teologii moralnej i etyki społecznej w trzech krakowskich seminariach duchownych: częstochowskim, śląskim i krakowskim. W latach 1954-1978 wykładał etykę na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, będąc od 1956 roku docentem i kierownikiem Katedry Etyki. Opublikował w tym czasie znaną książkę *Miłość i odpowiedzialność* oraz około 400 artykułów w różnych czasopismach. Z Krakowa do Lublina dojeżdżał pociągiem nocą co dwa tygodnie na trzydniowe wykłady.

Dnia 4 lipca 1958 roku ksiądz profesor Karol Wojtyła został mianowany przez papieża Piusa XII biskupem tytularnym Ombi i pomocniczym w archidiecezji krakowskiej. Sakrę biskupią otrzymał 28 września 1958 roku w katedrze na Wawelu z rąk arcybiskupa krakowskiego Eugeniusza Baziaka oraz współkonsekratorów biskupa Franciszka Jopa i biskupa Bolesława Kominka. W swoim herbie umieścił zawołanie *Totus Tuus – Cały Twój* i